

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/18/2016
Identifikačné číslo spisu: 1010899624
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1010899624.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: G. S. Y., nar. X. N. XXXX., bytom Y., zastúpeného BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovaným: 1/ M., nar. XX. I. XXXX, bytom H., 2/ H. U., nar. X. N. XXXX, bytom R.o a 3/ N.W., nar. XX. Z. XXXX, bytom M., zastúpenej JUDr. Jánom Falisom, advokátom, so sídlom Lermontová 14, 811 05 Bratislava, o návrhu na obnovu konania, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7Cbs/2/2010, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2016, č. k. 3Obo/13/2016-251, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. júna 2016, č. k. 3Obo/13/2016-251 o d m i e t a .
- II. Žalovaná 3/ m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. apríla 2014, č. k. 7Cbs/2/2010-178 návrh žalovanej 3/ na obnovu konania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbs/164/2004 zamietol a žalovanej 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 135,78 eur náhrady trov konania.
2. Rozhodol tak s odôvodnením, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. januára 2008, č. k. 9Cbs/164/2004-262 určil, že žalobca je výlučným spoločníkom a konateľom spoločnosti HERMES TRADE, s.r.o., so sídlom Vranov nad Topľou a zároveň určil, že zmluvy o prevode obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu spoločnosti HERMES TRADE, s.r.o., uzatvorené 3. septembra 2004 medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, resp. žalovanou 3/ sú neplatné. Rozhodnutím vo veci vedenej na Krajskom súde v Trnave z 25. januára 2010, sp. zn. 21Ncb/39/2010 sa nevyskytli nové skutočnosti, resp. dôkazy, ktoré by mohli žalovanej 3/ privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbs/164/2004.
3. Návrhy žalovaného 1/ uvedené v podaní z 11. apríla 2014 súd v súlade s ustanovením § 228 ods.1 písm. a/ O. s. p. vyhodnotil tak, že sa netýkajú skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré bez svojej viny nemohli použiť v pôvodnom konaní. Návrhom na obnovu konania sa nerieši zápis v obchodnom

registri príslušného súdu. O mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky. V tejto súvislosti súd poznamenal, že uznesením z 15. februára 2012 rozhodol o prerušení konania o návrhu na obnovu konania do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 22Cbs/6/2005 a toto rozhodnutie súviselo s podaním mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. VI/2Pz85/08-12 z 21. augusta 2008, ktoré sa vzťahovalo k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2010, č. k. 1MObdov/14/2008.

4. Právny zástupca žalovanej 3/ na pojednávaní 16. apríla 2014 uviedol, že má informáciu o skutočnostiach, ktoré predchádzali podpisu zmluvy, ktorou mal žalobca nadobudnúť obchodný podiel v spoločnosti HERMES TRADE, s.r.o. a ktoré majú vplyv na obnovu konania. Súd vyzval právneho zástupcu žalovanej 3/, aby tieto skutočnosti preukázal súdu do 24. apríla 2014. Žiadny doklad (informáciu) žalovaná 3/ a ani jej právny zástupca do stanoveného termínu nepredložili. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh žalovanej 3/ na obnovu konania zamietol.

5. Na odvolanie žalovaných 1/ až 3/ vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací a rozhodol uznesením z 29. júna 2016, č. k. 3Obo/13/2016-251 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie z 30. apríla 2014, č. k. 7Cbs/2/2010-178 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaná 3/ a jej právny zástupca boli o termíne pojednávania dňa 16. apríla 2014 riadne a včas upovedomení ako to vyplýva zo zápisnice z pojednávania. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalovaná 3/ svoju neprítomnosť dňa 30. apríla 2014 neospravedlnila a jej právny zástupca 25. apríla 2014 zaslal súdu podanie, doručené 28. apríla 2014, ktorým ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávania a súčasne požiadal o jeho odročenie na iný termín, súčasne uviedol, že nemal možnosť v tak krátkom čase zabezpečiť si za seba náhradu.

7. Zo zápisnice z pojednávania z 30. apríla 2014 vyplýva, že pojednávania sa zúčastnili len právny zástupca žalobcu a žalovaný 1/, žalovaná 3/ a ani jej zástupca prítomní neboli a súd prvej inštancie pojednával v ich neprítomnosti v zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p.

8. Z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že neboli splnené všetky podmienky, za ktorých môže súd pojednávať v neprítomnosti účastníkov, pretože právny zástupca žalovanej 3/ podal včas žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, pričom tento dôležitý dôvod aj hodnoverne preukázal a dostatočne vysvetlil, prečo je nevyhnutná jeho účasť na pojednávaní na Okresnom súde Dunajská Streda. Taktiež uviedol aj dôvod, prečo nemal možnosť zabezpečiť na pojednávanie za seba náhradu. Zo samotnej skutočnosti, že sa o kolízii dvoch pojednávania dozvedel 6 dní pred konaním pojednávania znamená, že od právneho zástupcu nemožno spravodlivo požadovať, aby za seba pre ktoréhoľvek z konaní ustanovil zástupcu. Odvolací súd vyslovil názor, že v danom prípade boli splnené podmienky na odročenie pojednávania, preto pokiaľ súd prvej inštancie žiadosť právneho zástupcu žalovanej 3/ o odročenie pojednávania nevyhovet a vec prejednal v jeho neprítomnosti, svojim postupom účastníkovi odňal možnosť konať pred súdom.

9. K neúčasti žalovanej 3/ na pojednávaní uviedol, že žalovaná 3/ z dôležitého dôvodu nepožiadala o odročenie pojednávania, pretože samotné tvrdenie, že mala na termín nariadeného pojednávania kúpenú dovolenku, bez preukázania tejto skutočnosti do otvorenia pojednávania a bez podania žiadosti o odročenie pojednávania, nebol dôvodom na odročenie pojednávania.

10. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie neodročil pojednávanie na žiadosť zástupcu žalovanej 3/, odňal tým účastníkovi možnosť konať pred súdom, čo bolo dôvodom pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

12. Napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne a prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia §

420 písm. f/ C. s. p., nakoľko konajúci súd mu nesprávnym postupom znemožnil uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Uviedol, že odvolania žalovaného 1/ zo 17. júna 2014 a žalovanej 3/ z 3. júna 2014 doručil súd prvej inštancie právnenému zástupcovi žalobcu 25. júna 2014. Nakoľko sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí odvolával iba na odvolanie žalovanej 3/, v ďalšom texte sa zaoberá iba s týmto podaním.

13. Súd prvej inštancie následne predložil odvolanie žalovaného 1/ a žalovanej 3/ odvolaciemu súdu na prejednanie a rozhodnutie. Odvolací súd vrátil následne spis súdu prvej inštancie s tým, že odvolanie žalovanej 3/ neobsahuje všetky náležitosti, ktoré zákon pre odvolanie predpisuje. Na výzvu súdu prvej inštancie žalovaná 3/ doplnila odvolanie uvedením jednotlivých skutočností. Následne súd prvej inštancie spis opätovne predložil odvolaciemu súdu. Žalobcovi však v priebehu celého odvolacieho konania doplnenie odvolania nebolo doručené a o dôvodoch odvolania, na ktorých odvolací súd v celom rozsahu založil napadnuté rozhodnutie, sa žalobca dozvedel až z napadnutého rozhodnutia. Podľa dovolateľa uvedený postup súdu bol nesprávny v rozpore s ustanovením § 209a ods. 1 O. s. p. Týmto postupom mu súd prvej inštancie umožnil vyjadriť sa iba k odvolaniu žalovanej 3/, ktoré okrem uvedenia voči ktorému rozhodnutiu smeruje, neobsahovalo žiadne relevantné skutočnosti. Na druhej strane doplnenie odvolania, ktoré obsahovalo všetky ostatné obligatórne náležitosti odvolania a ktoré tvorilo základ pre rozhodnutie odvolacieho súdu mu súd opomenul doručiť.

14. V dôsledku toho, že súd postupoval takýmto spôsobom nemal možnosť vyjadriť sa k argumentom žalovanej 3/, obsiahnutým v doplnení odvolania. Vyslovil názor, že porušením povinnosti doručiť odvolanie strane sporu, ktorej sa toto odvolanie týka, je potrebné považovať za vážne procesné pochybenie súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorého mu znemožnil uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolateľ poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. septembra 2010, sp. zn. 4Cdo/205/2010 a na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vydaný vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015.

16. Dovolateľ tvrdí, že vo veci bolo doplnené odvolanie ako právna a skutková argumentácia a malo priamy a výlučný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom mu nebola daná možnosť sa s ním oboznámiť. Tento postup dovolateľ považuje za nesprávny procesný postup, čím odvolacie konanie nesie vadu, ktorá má za následok naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

17. Dovolateľ ďalej namieta, že s argumentáciou žalovanej 3/, obsiahnutou v doplnenom odvolaní nesúhlasí. Nesúhlasí ani so záverom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie odňal strane sporu, t. j. právnenému zástupcovi žalovanej 3/ možnosť konať pred súdom, keď neakceptoval jeho žiadosť o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalovanej 3/ bol o termíne pojednávania riadne a včas upovedomený na pojednávaní konanom 16. apríla 2014. Podaním z 25. apríla 2014 právny zástupca žalovanej 3/ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní so žiadosťou o jeho odročenie z dôvodu kolízie termínu pojednávania s termínom pojednávania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 2T/202/2012. Dôvodil pritom, že v tak krátkom čase nemal možnosť zabezpečiť za seba náhradu. S názorom odvolacieho súdu, ktorý si v plnej miere osvojil argumentáciu právneho zástupcu žalovanej 3/, dovolateľ nesúhlasí a vyslovil, že tento právny zástupca nepreukázal existenciu dôležitých dôvodov pre odročenie pojednávania. Vo všeobecnosti je posúdenie toho, čo je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vecou konajúceho súdu. Prípady, kedy právni zástupcovia žiadajú o odročenie pojednávania z dôvodu časovej kolízie pojednávania s inými pojednávaniami, sú v praxi veľmi časté, takáto žiadosť však neznamená, že nariadené pojednávanie musí byť súdom odročené bez ďalšieho. Dôvodom pre odročenie môže byť časová kolízia termínov pojednávania jedine v tom prípade, ak pojednávanie, z ktorého sa právny zástupca ospravedľňuje, bolo vytýčené neskôr ako to, z ktorého sa ospravedlnil. Konajúci súd by mal pri rozhodovaní o odročení pojednávania zároveň skúmať, či od strany sporu, ktorá odročenie žiada, nemožno spravodlivo požadovať, aby si na nariadené pojednávanie zvolila zástupcu.

18. V prejednávanej veci došlo k vytýčeniu pojednávania 16. apríla 2014, pričom právny zástupca žalovanej 3/ bol s termínom pojednávania riadne oboznámený a nepožiadaval o iný termín z dôvodu kolízie s ďalším pojednávaním, tak ako je to bežnou praxou, ale o odročenie žiadal až podaním z 25. apríla 2014, kde uviedol, že o kolízii sa dozvedel šesť dní pred ich konaním. Z tejto skutočnosti vyplýva, že právny zástupca žalovanej 3/ v trestnej veci musel dozvedieť až potom, ako bol riadne predvolaný na pojednávanie v predmetnej veci. Podľa dovolateľa v danom prípade mal právny zástupca žalovanej 3/ jednoznačne uprednostniť svoju účasť na pojednávaní, ktoré bolo vytýčené skôr.

19. Dovolateľ uzavrel, že v danom prípade nebol daný dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, lebo v predmetnej veci bolo pojednávanie vytýčené skôr, ako v trestnej veci vedenej na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 2T/202/2012 a aj z dôvodu, že mal dostatok času a reálne možnosti na to, aby na niektoré z nariadených pojednávanií ustanovil za seba zástupcu. Preto považuje postup súdu prvej inštancie, v rámci ktorého neakceptoval žiadosť právneho zástupcu žalovanej 3/ na odročenie pojednávania a vo veci rozhodol, za správny. So závermi odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené, nesúhlasí.

20. Žalovaná 3/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť ako neprípustné. Uviedla, že dovolanie smeruje proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, preto podľa ustanovenia § 420 C. s. p. dovolanie prípustné nie je, lebo v napadnutom rozhodnutí sa nerozhodlo o veci samej, ani sa konanie týmto rozhodnutím nekončí. Predmetným rozhodnutím bolo rozhodnuté len o tom, že sa rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušuje, nejde preto o rozhodnutie proti ktorému je dovolanie prípustné.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania riadne zastúpený (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je podané dovolanie, je rozhodnutím, proti ktorému je takýto mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

22. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

23. Dovoláním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej upravujú ustanovenia § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p.

24. V zmysle ustanovenia § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí vtedy, ak rozhodnutie trpí niektorou z väd zmätočnosti uvedených pod písm. a/ až f/. Ide o prípady taxatívne vymenované, a to: nedostatok právomoci súdu, nedostatok procesnej spôsobilosti, nedostatok spôsobilosti samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu, prekážka litispendencie alebo res iudicata, vo veci rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd a porušenie práva na spravodlivý proces.

25. Dovolací súd, vzhľadom na zásadu zákazu odmietnutia spravodlivosti (denegatio iustitiae) preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v dovolateľom namietanom rozsahu ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

26. Ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

27. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

28. V rozhodovanej veci o obnove konania žalobca uvádza dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Vidí ho v tom, že v odvolacom konaní mu nebolo doručené doplnenie odvolania žalovanou 3/ na vyjadrenie, pričom odvolací súd si osvojil odvolaciu argumentáciu, uvedenú v doplnení odvolania a pri svojom rozhodnutí z nej vychádzal.

29. Podľa ustanovenia § 420 spôsobilým predmetom dovolania môže byť rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Uvedené ustanovenie formuluje prípustný predmet vymedzením, proti akým rozhodnutiam je dovolanie prípustné. Až ďalej pod písm. a/ až f/ sú uvedené vady zmätočnosti, ktorými tieto rozhodnutia trpia. Dovolací súd sa preto predovšetkým zaoberal otázkou, či proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, teda či ide o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

30. Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V prejednávanej veci bola žaloba na obnovu konania zamietnutá ešte v prvej fáze, teda súd obnovu konania nepovolil, preto nedošlo k prejednaniu veci právoplatne skončenej rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2009, sp. zn. 1Obo/49/2008. Navyše odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie z procesných dôvodov, teda s meritom veci sa nezaoberal. Nejde preto o rozhodnutie vo veci samej, čím nebol naplnený prvý predpoklad prípustnosti dovolania, uvedený v ustanovení § 420 C. s. p.

31. Druhým predpokladom prípustnosti dovolania je, že ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu procesného pochybenia súdu, ktorý vec prejednal a rozhodol bez účasti riadne ospravedlneného zástupcu žalovanej 3/ na pojednávaní dňa 16. apríla 2014 a vec mu vrátil na opätovné prejednanie. Nejde teda ani o rozhodnutie, ktorým samotné konanie o veci vymedzenej žalobou skončí. Súd prvej inštancie vzhľadom na zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu žalobu o obnovu konania znovu prejedná a rozhodne a žalobca následne môže uplatniť svoj vplyv na výsledku konania. Vzhľadom na uvedené nebol naplnený ani ďalší predpoklad prípustnosti dovolania podľa § 420 C. s. p.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné.

33. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 C. s. p.).

34. Toto rozhodnutie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.